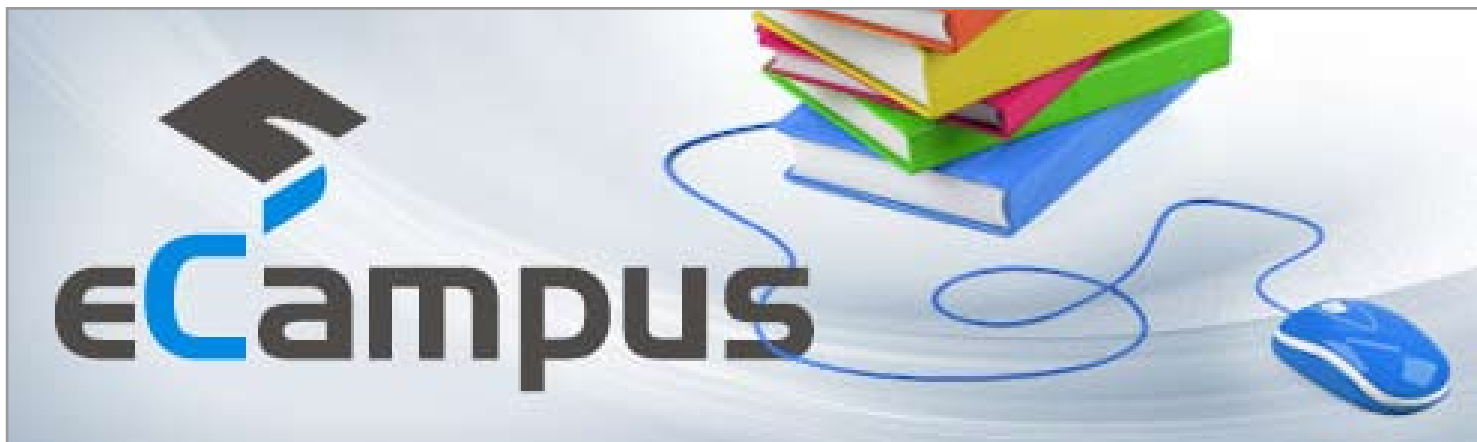

Visoka škola eMPIRICA izvodi savremeno i efikasno obrazovanje na daljinu

Korištenjem savremenog pristupa e-učenju i efikasnog LMS/LCMS sistema studenti na daljinu postižu izvrsne rezultate u učenju

eCAMPUS je platforma za e-učenje **Visoke škole računarstva i poslovnih komunikacija eMPIRICA** u Brčko distriktu BiH, namijenjena prvenstveno za studijske programe koji se izvode na daljinu. eCampus je provjerena platforma preuzeta od naših suosnivača iz Ljubljane, koji već 10 godina uspješno putem nje realizuju studij na daljinu. Sistem eCampus omogućava:

- pouzdanu izvođenje obrazovanja i testiranja putem Interneta (LMS – *Learning Management System*)

- jednostavnu izradu vlastiti interaktivnih e-gradiva (LCMS – *Learning Content Management System*).

Nadogradnja eCampus platforme vrši se svakodnevno, shodno zahtjevima studenata, a sa ciljem da se približi i olakša izvođenje nastave na daljinu. Akademsko osoblje Visoke škole eMPIRICA je prije početka nastave trenirano u oblasti tehnologija e-učenja kao i za korištenje eCampus sistema, u cilju razvoja studijskog programa na daljinu, a u skladu sa nastavnim planom i programom, analitikom syllabus-a i pravilima uspješne realizacije procesa e-obrazovanja. Efikasno e-obrazovanje i e-učenje podrazumijeva ne samo razvoj i isporuku e-materijala, koji trebaju biti multimedijalni i interaktivni, nego i kontinuirano učešće svih sudionika

(studenti, nastavnici, mentori, tutori, administratori i dr.) u asinhronim i sinhronim aktivnostima na platformi, svakodnevno tokom cijelog semestra, a sa ciljem kreiranja virtualne učionice koja pruža što vjerniju sliku klasičnog obrazovnog okruženja. Pristup koji pod e-učenjem podrazumijeva isporuku materijala za učenje samo u jednostavnijim formatima tipa ppt,

pdf, docx i slično, koji nisu ni multimedijalni, a niti interaktivni, bez kontinuiranih aktivnosti na sistemu (*on-line* konsultacije, samoevalucijski i evaluacijski testovi, praćenje aktivnosti studenata, zadaće i sl.) je davno prevaziđen pristup, koji se još uvijek zadržao na značajnom broju visokoškolskih ustanova u BiH. Na Visokoj školi eMPIRICA smo nastojali napraviti

Multimedijalni materijali za učenje

iskorak u skladu sa raspoloživim tehnologijama, i našim studentima pružiti pravo okruženje e-obrazovanja, sa svim pogodnostima koje ono nudi. To od nastavnog osoblja zahtijeva mnogo veći angažman i svakodnevno učešće u obrazovnom procesu putem Interneta, za razliku od klasičnog obrazovnog procesa. Naši nastavnici, asistenti i administratori su stalno na raspolaganju studentima na daljinu, bilo kroz sinhronu, bilo kroz asinhronu komunikaciju. Svi studenti Visoke škole eMPIRICA prilikom upisa dobijaju korisničko ime i lozinku za pristup eCampus sistemu (www.ecampus.ba) putem kojeg mogu pristupiti svim nastavnim materijalima i aktivnostima koji su organizovani kao e-materijali i e-učionice sa atraktivnim multimedijalnim i interaktivnim sadržajima (*on-line* materijali, zadaci za vježbu, projektni zadaci, simulacije, animacije, testovi za samoevaluaciju i evaluaciju znanja, i dr.). Pored navedenih materijala za učenje, za naše studente na daljinu snimamo predavanja i vježbe koje studenti mogu preuzeti sa našeg servera. Multimedijalna predavanja sadrže sinhronizovani zvuk i pisani tekst ili ppt tako da studenti na daljinu mogu steći utisak kako je sve to odrađeno na *face-to-face* nastavi, i čuti detaljna izlaganja nastavnika. Na već spomenutom serveru naši studenti imaju mogućnost da postavljaju i dijele sa kolegama dodatnu literaturu koju sami pronađu, a koja im može pomoći da lakše savladaju određene oblasti.

Iako studij na daljinu mnogi izjednačavaju sa vanrednim studijem u primjeru Visoke škole eMPIRICA se zaista radi o redovnom obrazovnom procesu, jer kontinuirano pratimo i podstičemo napredak, rad i učenje naših studenata a sve to postižemo korištenjem bogatih funkcionalnosti platforme eCampus. Sistem omogućava različite oblike asinhronog i sinhronog učenja i komunikacije: omogućava praćenje učenja i aktivnosti studenata, komunikaciju sa njima putem integriranog e-mail sistema, foruma i pričaonica. Osim komunikacije student-profesor studenti mogu putem ovog sistema komunicirati sa administrativnim osobljem (studentska služba, biblioteka, administratori sistema) ali i međusobno sa ostalim studentima.

Bolonjski proces zahtijeva kontinuirano učenje studenta koje mi primjenjujemo i zahtijevamo i od naših studenata na daljinu. Pored standardnog načina provjere znanje u vidu kolokvijalnih ispita, završnih ispita i zadaća kontinuirano učenje provjeravamo i kratkim *on-line* testovima na eCampusu. Za svaki predmet organizujemo 6 *on-line* testova u toku semestra, na kojim studenti osvajaju bodove prema syllabusu predmeta. Za naše studente kreiramo i samoevaluacijske testove kao pripremu za *on-line* testove i kolokvijalne ispite. Za studente na daljinu u toku semestra organizujemo i *on-line* konsultacije preko pričaonica na eCampusu, na kojima učestvuje nastavno osoblje na predmetu a putem kojih se rješavaju eventualni problemi i

nejasnoće na predmetu. Prilikom organizovanja vremenski ograničenih aktivnosti kao što su *on-line* testovi i *on-line* konsultacije imamo u vidu da većina naših studenata na daljinu radi, tako da te aktivnosti organizujemo u poslijepodnevnom satima ili vikendom.

Međutim, kao i sa svakom tehnologijom, svjesni smo da je i ova učinkovita onoliko koliko su njeni korisnici (nastavnici i studenti) osposobljeni i spremni da je koriste, te da efikasnost e-učenja ne leži samo

u atraktivnim multimedijalnim i interaktivnim materijalima koje razvijamo za naše studente, nego u velikoj mjeri od kontinuiranih aktivnosti i prisustva učesnika na sistemu, kojeg treba maksimalno iskoristiti u cilju motivacije studenata na daljinu da kontinuirano pristupaju procesu učenja. Do sada smo se uvjerali da je ovakav pristup zaista učinkovit, te da rezultati naših studenata na daljinu na kontinuiranim provjerama znanja ne odstupaju od rezultata koje postižu naši redovni studenti.

Mehdin Hodžić, student na daljinu, Inženjerska informatika: eMPIRICA je fokusirana na stvaranje istinskih IT stručnjaka - eMPIRICU bih preporučio svakom ko želi da se bavi informatikom

Pred početak studija nisam znao kako će se sve ovo odvijati, iako sam imao pozitivan stav i dobar predošjećaj. Već nakon nekoliko sedmica predavanja bio sam uvjeren da je upis na ovaj studij nešto što mi pruža brojne prednosti u odnosu na druge visokoškolske ustanove, bilo da se radi o fakultetima pri nekom od univerziteta, bilo da su neovisne institucije. eMPIRICA je za mene jedna savremena škola koja se koristi savremenim tehnologijama kako bi studiranje dovela na jedan zaista visok nivo kvalitete. Ja studiram na daljinu i na ovo ne gledam kao na improvizaciju studija, nego kao na značajnu prednost u odnosu na klasičan način studiranja. Ja svako predavanje mogu da pogledam više puta (audio snimak predavanja sa prezentacijom), mogu da kontaktiram profesora kad god mi je potrebno, mogu da riješim mnogo problema upravo zato što imamo materijale i profesore uvijek dostupne. Ovo za mene znači uštedu vremena i novca uz bolje rezultate nego kada bih morao da odem na neki *F2F session*. Odnos profesora i asistenata prema studentima je za pohvalu. Kod njih se može osjetiti želja da se studenti zaista i nauče. Ovdje ne bih govorio o konkretnim prethodnim studiranjima (prethodni studij sam napustio kao apsolvent), ali mogu reći da eMPIRICA zaista ima zavidan kriterij kvalitete. Druga stvar je vezana za plan i program koji pokriva jedno široko, ali aktuelno i suvremeno područje. Mi učimo stvari koje nam trebaju, stvari koje ćemo da koristimo u našem IT poslu i samim tim transformišemo u neku korist. Studenti nisu opterećeni nepotrebnim materijalima, tako da je sav fokus na stvaranju istinskih IT stručnjaka. eMPIRICU bih preporučio, i preporučivat ću, svakom ko želi da se bavi informatikom u budućnosti i to iz dva razloga: prvi je vezan za samu školu i kvalitet znanja kojeg student dobija, a drugi je vezan za samu prirodu posla. Na primjer, područje kompjuterskog programiranja je jedna od rijetkih oblasti gdje je izvoz znanja ovako fleksibilan i jednostavan. Mi možemo da radimo za bilo koga na planeti, a da pri tome ne izađemo iz grada u kome živimo. IT proizvod se "preko žice" izveze za nekoliko sekundi u bilo koju tačku u svijetu. To je značajna prednost u odnosu na "materijalne" proizvode, a *outsourcing* je trend koji je svakim danom sve više zastupljen. Također, za proizvodnju *software*-a ne treba puno ulaganja u strojeve. Znanje je jedini resurs kojeg treba da imamo. Taj resurs dobijamo od fakulteta kao što je eMPIRICA. IT se jako brzo mijenja, pa se stvaraju i potrebe za novim vrstama usluga u oblasti programiranja, što sigurno garantira dugoročne mogućnosti zapošljavanja.

Mehdin Hodžić